

Quicksan Flora & Fauna
Hoofdstraat 52
7873 TB, Odoorn

Quickscan Flora & Fauna
Hoofdstraat 52
7873 TB, Odoorn

Alcedo Natuurprojecten heeft dit rapport opgesteld in opdracht van RooBeek Advies. Daarmee is dit rapport eigendom van bovengenoemde opdrachtgever. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm, fotokopie, of welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Alcedo Natuurprojecten. Het is ook niet toegestaan dit rapport zonder toestemming te gebruiken voor enig ander werk dan waarvoor dit product is ontwikkeld. Alcedo Natuurprojecten is niet aansprakelijk voor gevolgschade of schade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Alcedo Natuurprojecten; opdrachtgever vrijwaart Alcedo Natuurprojecten van aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Colofon

Quicksan Flora & Fauna Hoofdstraat 52 7873 TB, Odoorn

Auteur:	Evert Ruiter
Opdrachtgever:	RooBeek Advies Nautilusstraat 7b 7821 AG, Emmen
Contactpersoon:	Marcel Beek, marcel@roobeek-advies.nl
Opdrachtnemer:	Alcedo Natuurprojecten Cornelis Houtmanstraat 10 8023 EA Zwolle
Contactpersoon:	Evert Ruiter, info@alcedo-natuurprojecten.nl
Uitvoer onderzoek:	Evert Ruiter
Projectcode:	2020 – 091
Rapportcode:	2020 – 082
Datum:	4 december 2020
Status:	Concept

Te citeren als: *Ruiter E.J. 2020. Quicksan Flora & Fauna Hoofdstraat 52, Odoorn. Alcedo Natuurprojecten rapport 2020 – 082. In opdracht van: RooBeek Advies*

Inhoud

1.	Inleiding	5
1.1.	Aanleiding	5
1.2.	Doel	6
1.3.	Leeswijzer	6
2.	Onderzoeksmethode	7
2.1.	Algemene opzet en werkwijze	7
2.2.	Bronnenonderzoek	7
2.3.	Oriënterend terreinbezoek	7
2.4.	Volledigheid van het onderzoek	8
2.5.	Verantwoording	8
3.	Wettelijk kader	9
3.1.	Algemeen	9
3.2.	Doelstelling van de Wnb	9
3.3.	Welke soorten worden beschermd	9
3.4.	Zorgplicht	10
3.5.	De verbodsbepalingen	11
3.6.	Beschermingsregimes	12
3.7.	Natuur Netwerk Nederland	13
3.8.	Natura 2000	14
4.	Beschrijving locatie en ingreep	15
4.1.	Beschrijving locatie	15
4.2.	Beschrijving ingreep	16
5.	Resultaten	17
5.1.	Veldbezoek	17
5.2.	Flora	17
5.3.	Grondgebonden zoogdieren	17
5.4.	Vleermuizen	18
5.5.	Vogels	19
5.6.	Amfibieën, reptielen en vissen	20
5.7.	Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden	20
6.	Toetsing aan de Wnb	21
7.	Conclusies en aanbevelingen	22
8.	Bronvermeldingen	23
	Bijlage 1: Foto overzicht	24
	Bijlage 2: Overzicht van de voorgenomen plannen	28

1. Inleiding

1.1. Aanleiding en vraag

Initiatiefnemer is voornemens om aan de Hoofdstraat 52 te Odoorn en voormalige boerderij plus enkele stallen af te breken om ter plaatse nieuwbouw te kunnen realiseren. De voorgenomen ingreep kan betekenen dat er via de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermde planten- en diersoorten die ter plaatse of in de directe omgeving leven in het geding komen. Een onderzoek zal moeten uitwijzen of er mogelijk sprake is van de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten. Daartoe zal een quickscan flora & fauna moeten worden uitgevoerd. De resultaten van deze quickscan kunnen bepalend zijn voor vervolgonderzoek op basis van het vleermuisprotocol en/of kennisdocumenten. De initiatiefnemer, vertegenwoordigd door RooBeek Advies uit Emmen, heeft het ecologisch adviesbureau Alcedo Natuurprojecten uit Zwolle verzocht deze quickscan uit te voeren. In deze rapportage wordt uiteengezet hoe de opdracht is uitgevoerd en wat de conclusies daarvan zijn.

De quickscan flora & fauna is uitgevoerd op basis van de vraag: *wat is het effect van de voorgenomen ingreep op de eventueel aanwezig beschermde planten- en diersoorten?*

1.2. Doel

Het doel van het onderzoek, de ecologische quickscan, is het controleren en onderzoeken van de locatie op de aanwezigheid van via de Wnb beschermde diersoorten en het uitbrengen van advies ten aanzien van eventuele vervolgstappen.

Het uitgevoerde onderzoek is samen te vatten in zes vragen:

1. Welke beschermde soorten, zoals genoemd in de Wnb zijn op de locatie aanwezig?
2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen op deze beschermde soorten?
3. Worden bij uitvoer van de voorgenomen plannen verbodsbepalingen van de Wnb overtreden?
4. Welke mogelijkheden zijn er om negatieve effecten op de beschermde soorten te minimaliseren of te voorkomen?
5. Is vervolgonderzoek noodzakelijk?
6. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen plannen een ontheffing van de Wnb aan te vragen bij de provinciale overheid.

1.3. Leeswijzer

In dit hoofdstuk is beschreven hoe dit onderzoek, het uitvoeren van ecologisch onderzoek in het kader van soort- en gebiedsbescherming, tot stand is gekomen en werd de doelstelling vertaald naar onderzoeksvragen. In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethodiek besproken. In hoofdstuk 3 wordt het wettelijk kader uiteengezet. In hoofdstuk 4 volgt een algemene beschrijving van de onderzochte locatie en de voorgenomen ingrepen. In hoofdstuk 5 volgt de synthese van de resultaten en wordt een effectentoetsing uitgevoerd op beschermde soorten in het kader van de WNB. In hoofdstuk 6 volgt een effectentoetsing op de gebiedsbescherming Wnb. In hoofdstuk 7 volgen de conclusies en aanbevelingen met eventuele mitigerende maatregelen en wordt de eventuele noodzaak aangegeven tot vervolgonderzoek. Hierna volgen de geraadpleegde bronnen en bijlagen met een foto impressie van de onderzochte locatie.

2. Onderzoeksmethodiek

2.1. Algemene opzet en werkwijze

Dit onderzoek betreft een quickscan. Op basis van een grondig onderzoek op locatie is een inschatting gemaakt van de aanwezigheid of mogelijke aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten en de mogelijke nadelige effecten van de voorgenomen ingreep op deze soorten. Deze inschatting is gemaakt op basis van parate veldkennis van de onderzoeker met betrekking tot beschermde planten- en diersoorten. Naar aanleiding van de bevindingen is een deskundigenoordeel gevormd van te verwachten negatieve effecten op de aanwezige en/of mogelijk aanwezige beschermde planten- en diersoorten. De mogelijk negatieve effecten zijn getoetst aan de Wnb.

2.2. Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek wordt gebruikt als aanvulling op tijdens het veldonderzoek verzamelde waarnemingen en gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde planten- en diersoorten die in de regio voorkomen kunnen verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), internetmedia en diverse verspreidingsatlassen van relevante soortgroepen en verslagen van Particuliere Gegevens-beherende Organisaties (PGO's) worden geraadpleegd.

7

2.3. Oriënterend terreinbezoek

Het bezoek vindt over het algemeen overdag plaats onder geschikte weercondities. Tijdens dit bezoek is op basis van de opdrachtgever aangeleverde gegevens zoveel mogelijk concrete informatie te verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde planten- en diersoorten, via zicht- en gehoorwaarnemingen, sporenonderzoek zoals de aanwezigheid van nesten, holen, uitwerpselen, uilenballen, veertjes, eischalen. Ook is de wijde omgeving van de te onderzoeken locatie of locaties bekeken en is er een inschatting gemaakt van hoe dieren deze en het omliggende terrein kunnen gebruiken als plaats om te foerageren, erlangs te trekken, er te rusten of het anderszins te benutten.

2.4. Volledigheid van het onderzoek

Gedurende het veldonderzoek wordt een inschatting van het onderzoeksgebied gemaakt, maar met een dergelijk veldonderzoek is het nooit zeker dat alle aanwezige soorten ook daadwerkelijk waargenomen worden. Een ervaren veldbioloog kan wel een goede inschatting maken van de kans dat beschermde soorten een plangebied benutten. Dit deskundigheidsoordeel komt tot stand aan de hand van parate kennis van beschermde planten- en diersoorten, hun habitatvoorkeur, ecologie en op basis van vooronderzoek met betrekking tot de te onderzoeken locatie of locaties.

2.5. Verantwoording

Alcedo Natuurprojecten

Uitvoer veldwerk: Evert Ruiter

Rapportage: Evert Ruiter

Fotografie: Evert Ruiter, tenzij anders vermeld

3. Wettelijk kader

3.1. Algemeen

De bescherming van planten- en diersoorten is in Nederland geregeld in de Wet natuurbescherming (verder te noemen Wnb). Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en beschermt ruim 900 soorten in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet.

3.2. Doelstelling van de Wnb

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur;
- het behouden en herstellen van biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur en het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen.

De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten. Dit betekent in de praktijk dat het gaat om het effect van uw activiteiten op beschermde soorten. Heel vaak gaan activiteiten en werkzaamheden en de bescherming van soorten prima samen. Als u uw werk zo kunt inrichten dat u geen schade toebrengt aan beschermde soorten, dan hoeft u vooraf niets te regelen. Soms is het echter onvermijdelijk dat schade ontstaat aan beschermde dieren of planten. In die situaties is het nodig dat u vooraf bekijkt of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd ('nee-tenzij'-beginsel).

9

3.3. Welke soorten worden beschermd?

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten:

- Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn;
- Soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
- Andere soorten waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

3.4. Zorgplicht

In de Wnb is ook een zorgplicht vastgelegd. Deze plicht geldt te allen tijde en houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze plicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. De Memorie van Toelichting zegt het zo: “De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”.

3.5. De verbodsbepalingen

Beschermingsregimes		
Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Andere soorten § 3.3 Wnb
Artikel 3.1 lid 1 <i>Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.</i>	Artikel 3.5 lid 1 <i>Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.</i>	Artikel 3.10 lid 1a <i>Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.</i>
Artikel 3.1 lid 2 <i>Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.</i>	Artikel 3.5 lid 2 <i>Het is verboden om dieren opzettelijk te verstoren.</i>	Artikel 3.10 lid 1b <i>Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.</i>
Artikel 3.1 lid 3 <i>Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.</i>	Artikel 3.5 lid 3 <i>Het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.</i>	Artikel 3.10 lid 1c <i>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.</i>
Artikel 3.1 lid 4 en lid 5 <i>Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.</i>	Artikel 3.5 lid 4 <i>Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.</i>	
	Artikel 3.5 lid 5 <i>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.</i>	

Tabel 1. Overzicht verbodsbepalingen

3.6. Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn en een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn (beschermd). Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten (flora, fauna en avifauna) beschermd. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Er mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Er moet tegenover een afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

3.7. Natuurnetwerk Nederland (NNN)

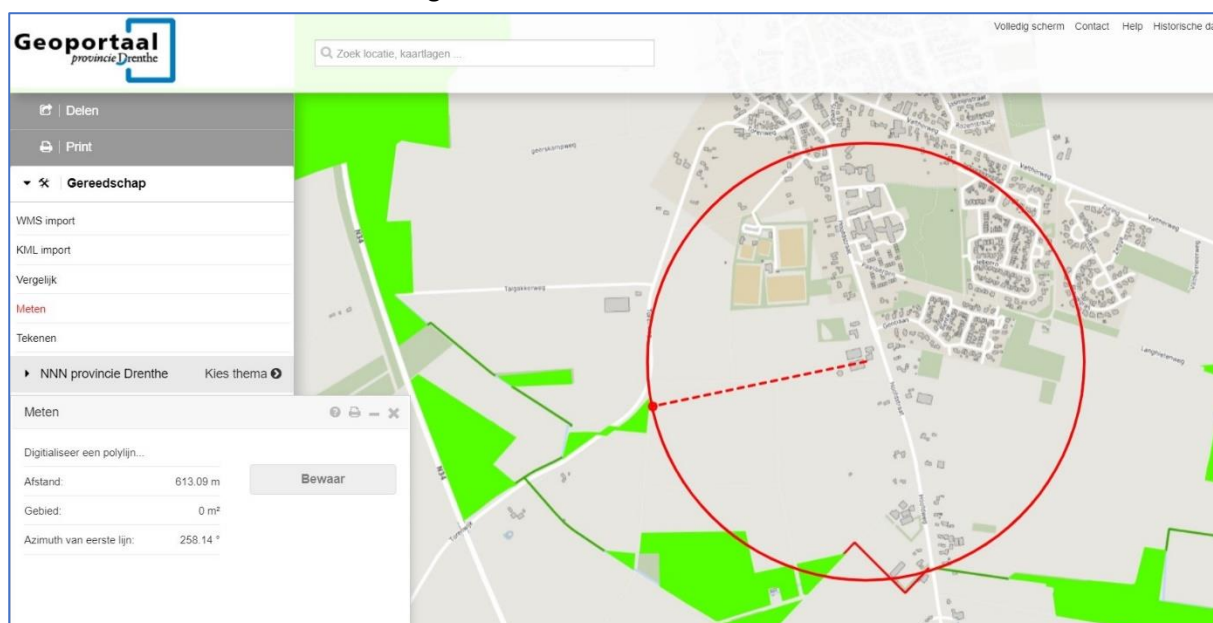
Het Natuurnetwerk Nederland, oftewel NNN (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS), is een netwerk van natuurgebieden waarin de natuur (planten en dieren) voorrang heeft en daarom wordt beschermd. Daarmee wordt voorkomen dat natuurgebieden geïsoleerd komen te liggen en dieren en planten uitsterven en dat de natuurgebieden zo hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur en het is daarom van belang dit netwerk te bespreken in het kader van natuurbescherming. Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

Sinds 1990 zijn de provincies en het Rijk drukdoende met de aanleg van verbindingzones tussen verschillende natuurgebieden om zo een duurzaam, samenhangend netwerk van gebieden te creëren. De NNN heeft als doel van bestaande en nieuwe natuur een goed werkend netwerk te maken. Het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN is hierbij het uitgangspunt. Net als bij de Wnb geldt hier het ‘*nee-tenzij*’-beginsel. Dit is 1 oktober 2012 vastgelegd in het Besluit Algemene Regelingen Ruimtelijke Ordening (BARRO). Dit betekent dat er geen activiteiten plaats mogen vinden waardoor de **wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN** in het geding komen, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang, tenzij er geen reële alternatieven zijn of tenzij negatieve effecten zo veel mogelijk beperkt worden en de overblijvende effecten worden gecompenseerd.

Rijk en provincies hebben in 2011 met elkaar afgesproken dat natuurbeheer meer een regionale verantwoordelijkheid wordt. Dat is vastgelegd in het Natuurakkoord. Als gebiedsregisseurs van het landelijke gebied zetten de provincies zich in voor een versterking van de natuur. Zij dienen de begrenzing van het NNN vast te leggen in een provinciale verordening, waar ook de regels omtrent de inhoud van en de toelichting bij bestemmingsplannen in het belang van de realisatie, bescherming, instandhouding en verdere ontwikkeling van de beoogde natuurkwaliteit van het NNN worden beschreven. De provincies dienen hierbij ook de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN vast te leggen. Dit zijn de huidige en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen van het desbetreffende gebied. Per perceel worden deze doelen vaak in natuurdoeltypen en/of beheertypen vastgelegd.

Bij een aanvraag voor een ecologische quickscan en/of flora- en fauna-onderzoek gaat Alcedo Natuurprojecten dus ook altijd na of het plangebied binnen de begrenzingen van het NNN ligt en wat de effecten van de voorgenomen ingreep/activiteit zullen zijn.

De onderzochte locatie ligt op ongeveer 1 kilometer afstand van de dichtstbijzijnde grens van het Natuurnetwerk Drenthe. Zie figuur 1.

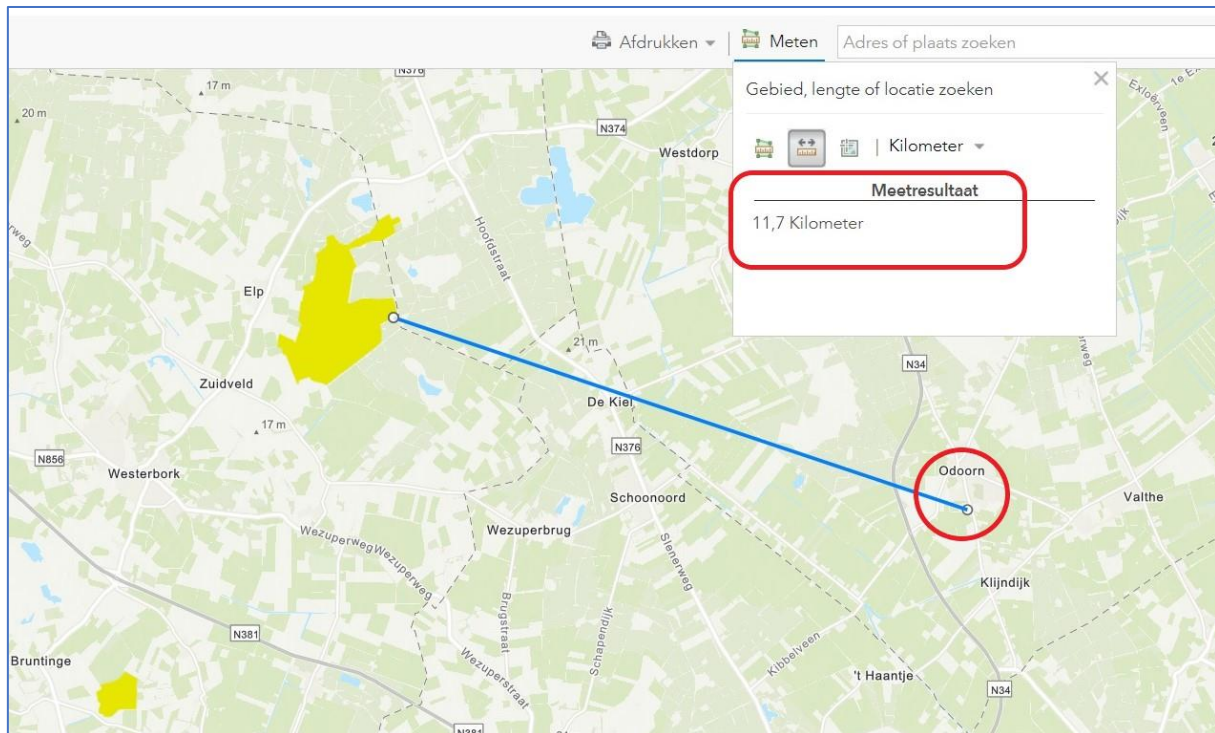
Figuur 1: Ligging van onderzochte locatie (rode cirkel) ten opzichte van het NNN (groen).

Bron: Geoportaal Drenthe.

3.8. Natura 2000

Bij een aanvraag voor een ecologische quickscan en/of flora- en fauna-onderzoek wordt ook onderzocht of het plangebied binnen de begrenzings- of directe invloedssfeer (minder dan 3 kilometer) van een N2000 gebied ligt en wat de effecten van de voorgenomen ingreep/activiteit op dat gebied zullen zijn.

De onderzochte locatie bevindt zich op 11,7 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde N2000 gebied (Elperstroom). Zie figuur 2.

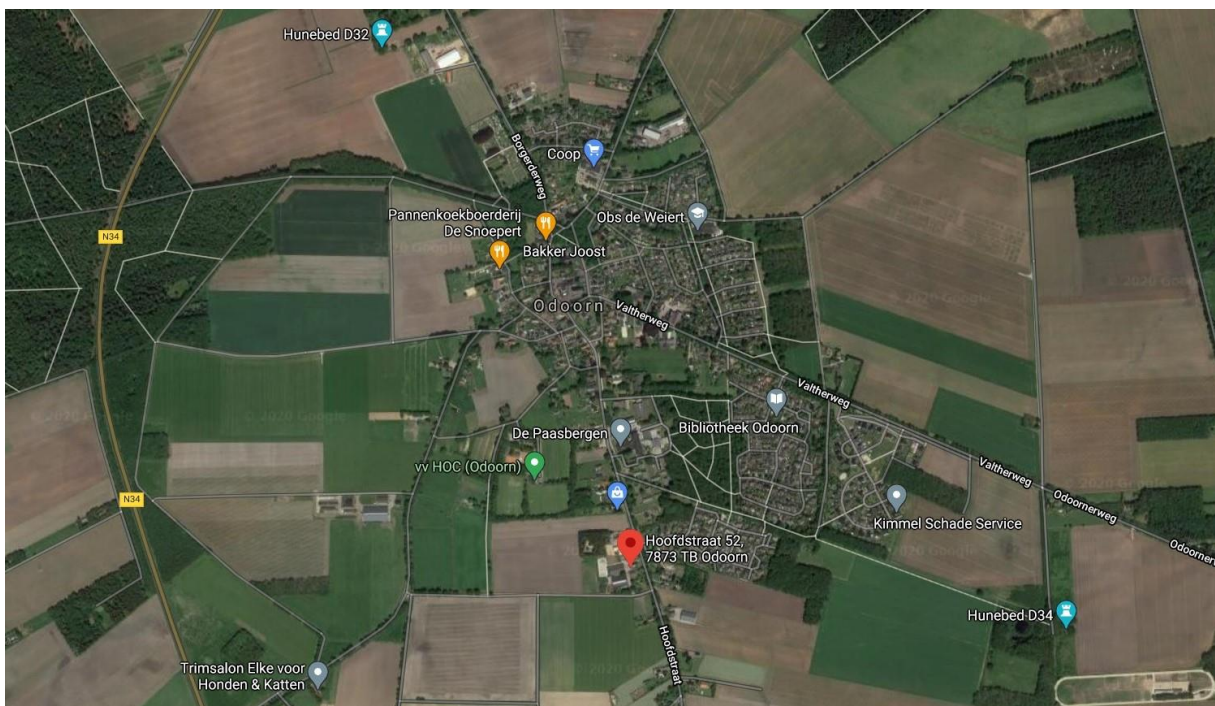

Figuur 2: Ligging van de onderzochte locatie (in rode cirkel) ten opzichte van N2000 (geel). Bron: ArcGis.com

4. Beschrijving locatie en ingrepen

4.1. Beschrijving locatie

De onderzochte locatie is gelegen aan de Hoofdweg 52 te Odoorn (Gemeente Borger-Odoorn). Zie figuur 3. Het betreft een voormalige boerderij met enkele bijgebouwen. Zie figuur 4. De bouw van de boerderij en de stal ernaast (no. 1 en 2 in figuur 3) stamt uit het begin van de vorige eeuw. De ligboxenstal (no. 4 in figuur 3) stamt uit de 80er jaren. Met name gebouwen 1 en 2 verkeren in een deplorabele staat van onderhoud. Gebouw 1 is het voormalige woonhuis met daarachter een deel. Het is gebouwd met een bakstenen muur zonder spouw. Het woongedeelte heeft een zwart pannendak en de deel is voorzien van een rieten dak. Gebouw 2 is een oude koeienstal met een grup. De muren hebben geen spouw, de houten gebinten zijn aan het vervallen en het zwarte pannendak is deels al ingestort. Gebouw 3 is gebouwd met een stenen muur zonder spouw en heeft een golfplaten dak. De buitenzijde is aan de kopse kanten betimmerd met damwandprofielplaten. Deze stal is voor een deel al afgebroken. De omgeving van de bebouwing is grotendeels bestraat. Aan de zuidoost-zijde is een boomgaard aanwezig. Ten behoeve van de voorgenomen plannen zullen er geen bomen worden gekapt. Voor een impressie van de onderzochte locatie: zie bijlage op pagina 24.

15

Figuur 3: Ligging van de onderzochte locatie in Odoorn. Bron: Google Maps

4.2. Beschrijving ingreep

De geplande ingreep bestaat uit:

- Het afbreken van gebouw 1, 2 en 3;
- Het renoveren van gebouw 4;
- Realisatie van nieuwbouw in de vorm van twee burgerwoningen op deze kavels;
- Een deel van weidegrond blijft als weidegrond bestaan. Zie bijlage 2.

Ten behoeve van deze plannen zullen geen bomen worden gekapt geen sloten, vijvers of andere watergangen gedempt. Voor een impressie van de nieuwe situatie: zie bijlage 2. Pagina 26.

Figuur 4: Exacte ligging en begrenzing van de onderzochte locatie. Gebouwen 1, 2 en 3 worden afgebroken en 4 blijft behouden en wordt gerenoveerd. Bron: Google Earth.

5. Resultaten

In dit hoofdstuk zijn de (potentiële) aan- of afwezigheid van de onderzochte plant- en diersoorten in het onderzoeksgebied onderbouwd. De relevante soorten zijn nader toegelicht.

5.1. Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is voor zover mogelijk een inventarisatie uitgevoerd van de beschermde soorten binnen de Wnb met de nadruk op de niet vrijgestelde beschermde soorten. In onderstaande tabel zijn het tijdstip en de waarnemings-condities van het uitgevoerde veldbezoek weergegeven.

Waarnemingscondities veldbezoek			
Datum	Begintijd	Eindtijd	Weersomstandigheden
24.11.2020	13:00 uur	14:30 uur	Wind: 1 bft, bewolking 10%, circa 10°C., geen neerslag

Tabel 2. Waarnemingscondities veldbezoek

5.2. Flora

Het perceel is voor een belangrijk deel voorzien van erfverharding en verder is er sprake van veel insporing van de grond vanwege werkzaamheden met tractoren en dergelijke elders op het terrein. De tuin, de boomgaard en de directie omgeving van de bebouwing is verwaarloosd waardoor er veel ruigtekruiden zoals grote brandnetel, Canadese fijnstraal, allerlei grassoorten en soortgelijke planten zijn opgeschoten. Boven de staldeur van gebouw 2 groeit een mooie toef huislook. Er is geen sprake van beschermde plantensoorten.

Effectenbeoordeling: Door de voorgenomen plannen zullen geen beschermde plantensoorten in het geding komen.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens dit onderzoek zijn sporen van mol, bruine rat, veldmuis, huismuis en steenmarter aangetroffen. De sporen van steenmarter betrof uitwerpselen op de zolder, in de kelder en op de deel van gebouw 1. Het gaat om deels om oude uitwerpselen (op de zolder) en enkele wat meer recente uitwerpselen. Er is echter geen sprake van een vaste rust- of voortplantingsplaats van deze soort. Het idee bestaat dat een solitaire steenmarter zo nu en dan deze plek bezoekt. In de bredere omgeving van de onderzochte locatie komen overige beschermde soorten voor zoals boommarter, bunzing, hermelijn, wezel, das en eekhoorn. Deze soorten zullen evenals de hierboven genoemde soorten mogelijk zo nu en dan in de omgeving van deze locatie foerageren, maar gebruiken de locatie niet als vaste rust- of verblijfplaats.

Effectenbeoordeling: Door de geplande ingreep zullen geen beschermde grondgebonden zoogdieren in het geding komen of vaste voortplantings- en rustplaatsen permanent worden verstoord.

Hol van een bruine rat in gebouw 2

Uitwerpselen van steenmarter zolder gebouw 1

5.3. Vleermuizen

In de directe omgeving van de onderzochte locatie komen diverse soorten vleermuizen voor. Onder andere: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en rosse vleermuis.

Vaste verblijfplaatsen

De te slopen bebouwing is grondig geïnspecteerd op de aanwezigheid van sporen die wijzen op de bewoning door vleermuizen, zoals vraatresten en uitwerpselen. Deze werden nerges aangetroffen. Voorts is er gekeken naar de geschiktheid van de bebouwing voor vaste verblijfplaatsen, zoals kraamverblijfplaatsen, winterverblijfplaatsen en paar- en baltsverblijfplaatsen. Hierbij is meegerekend dat de boerderij al meer dan een jaar niet meer wordt bewoond en dat er ook al meer dan een jaar geen vee meer wordt gehouden. In ogenschouw nemend dat de muren van de boerderij en de stallen geen spouw hebben, er sprake is van veel tocht onder de dakpannen en dat er ook sprake is van half ingestorte daken, kan worden gesteld dat de bebouwing niet geschikt is als vaste verblijfplaats voor gebouw-bewonende vleermuizen.

Foerageerplaatsen

De onderzochte locatie is vanwege de redelijk beschutte ligging en de aanwezigheid van en verruigde tuin met fruitbomen geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Ook de open stal is wel geschikt als foerageerplek, maar omdat daar geen vee meer aanwezig is, is daar minder warmte en zijn er ook minder insecten aanwezig. Dus deze functie is marginaal. Door de voorgenomen ingreep zal de functie als foerageergebied dus niet in het geding komen.

Vliegroutes

Het is mogelijk dat de locatie dienstdoet als onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen en dan betreft het voornamelijk de bomenrijen langs de Hoofdstraat. Door de voorgenomen ingreep (er worden geen bomen gekapt) zal deze functie niet in het geding komen.

Effectenbeoordeling: De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen is op de onderzochte locatie uit te sluiten. Door de geplande ingreep zullen geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het geding komen. Foerageermogelijkheden en vliegroutes van vleermuizen worden niet aangetast.

5.4. Vogels

Tijdens dit onderzoek is gericht gekeken naar de functie die de onderzochte locatie voor vogels kan vervullen en gezocht naar jaarrond beschermde nestplaatsen. En dan in het bijzonder voor soorten als huismus, spreeuw, boerenwaluw, huiswaluw, kerkuil en steenuil.

Huisumus. Tijdens dit onderzoek waren op de onderzochte locatie geen huismussen aanwezig. Ook in de wijdere omtrek werd deze soort niet aangetroffen. Sporen van nestplaatsen of andere sporen van aanwezigheid van huismussen werden niet aangetroffen.

Spreeuw. Tijdens dit onderzoek waren op de onderzochte locatie geen spreeuwen aanwezig. Ook in de wijdere omtrek werd deze soort niet aangetroffen. Sporen van nestplaatsen of andere sporen van aanwezigheid van spreeuwen werden niet aangetroffen. Wel werd er op de deel van gebouw 1 een restant van een spreeuw aangetroffen. In de vorm van een prooirest van (waarschijnlijk) een steenmarter.

Prooirest van steenmarter. Restant van een spreeuw.

Boerenwaluw. In de oude stal van gebouw 1 werden oude boerenwaluwnesten aangetroffen. De praktijk leert dat zodra er geen vee meer wordt gehouden en er dus ook geen warmte meer in de stallen is en er geen insecten meer zijn, de boerenwaluwen de locatie verlaten.

Oud nest van een boerenwaluw.

Kerkuil. In zowel locatie 1, 2 en 3 werden sporen van kerkuilen gevonden. Het betrof poepsporen, braakballen en ruiveren. Er zijn echter geen aanwijzingen aangetroffen van een nestplaats. Bij een van de buurhuizen is een kerkuilenkast aanwezig, waar ook kerkuilen broeden. Het idee is dus dat de gebouwen op de onderzochte locatie fungeren als rustplaats van een of meerdere kerkuilen. Omdat er een gebouw blijft staan waar ook mogelijkheden zijn voor het plaatsen van kerkuilenkast, gaat deze functie (rustplaats) niet verloren.

Veren van een kerkuil in gebouw 3

Steenuil: De aanwezigheid van een steenuil kon niet worden vastgesteld.

Overige vogelsoorten: Rondom de bebouwing werden vrijwel geen andere vogelsoorten aangetroffen. Het betrof slechts enkele soorten zoals gaai, ekster, zwarte kraai, vink, koolmees, pimpelmees en roodborst.

Effectenbeoordeling: Door de geplande ingreep zullen geen jaarrond beschermde nestplaatsen verloren gaan. Wel zal er een rustplaats van een kerkuil verdwijnen, maar functioneel leefgebied van deze soort wordt niet ingrijpend verstoord of aangetast.

20

5.5. Amfibieën, reptielen en vissen

De onderzochte locatie is enigszins geschikt als landbiotoop en foerageerplek voor licht beschermde soorten als gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander. Het voorkomen ter plaatse van strenger beschermde soorten kan op basis van biotoopkenmerken geheel worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling: Door de geplande ingreep zullen geen beschermde amfibieën-, reptielen- of vissensoorten in het geding komen.

5.6. Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Tijdens de quickscan werden geen dagvlinder-, libellen- en sprinkhanensoorten aangetroffen. De weersomstandigheden en de tijd van het jaar waren daar ook niet gunstig voor. Er is echter verder geen gericht onderzoek naar het voorkomen van deze soortgroepen verricht. De reden hiervoor is dat op basis van een visuele inspectie kon worden volstaan met de constatering dat er vanwege de geplande ingreep geen belangrijk biotoop voor *streng beschermde* insectensoorten zal worden aangetast.

Effectenbeoordeling: Door de geplande ingreep zullen geen beschermde dagvlinder- en libellensoorten of overige ongewervelden in het geding komen.

6. Toetsing aan de Wnb

Welke verbodsbepalingen kunnen worden overtreden?

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1

Artikel 3.1. lid 2 *‘het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen’* en lid 4 en 5 *‘het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort’*

- Dit is van niet toepassing, want er zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Er is wel een rustplaats van een kerkuil aanwezig, maar deze kerkuil maakt gebruik van alle gebouwen (waarvan er zeker 1 gehandhaafd blijft) en zodoende is er geen sprake van opzettelijke vernieling van een rustplaats van een kerkuil.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2

- Dit is niet van toepassing, omdat op basis van deze quickscan kan worden uitgesloten dat er vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn;
- Er zal geen belangrijk of onmisbaar foerageerbiotoop worden aangetast en zullen er geen belangrijke vliegroutes worden aangetast of doorsneden.

21

Beschermingsregie andere soorten § 3.3

Artikel 3.10 lid 1b *‘het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen’*

- Dit is niet van toepassing, want er worden door de voorgenomen plannen geen vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk beschadigd of vernield.

Natuur Netwerk Nederland (NNN) en Natura 2000 (N2000)

De onderzochte locatie ligt op minder dan 3 kilometer afstand van het Natuurnetwerk Drenthe en op meer dan 3 kilometer afstand van Natura 2000 gebied. Door de geplande ingreep zullen de kernwaarden van het NNN niet worden aangetast.

7. Conclusies en aanbevelingen

Op basis van deze quickscan kan het volgende worden geconcludeerd:

- Er zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels aangetroffen;
- Ten aanzien van de voorgenomen plannen is het niet noodzakelijk vervolgonderzoek uit te voeren volgens kennisdocumenten huismus, kerkuil of steenuil;
- Ten aanzien van de voorgenomen plannen is niet noodzakelijk vervolgonderzoek uit te laten voeren volgens het vleermuisprotocol 2017, omdat kan worden uitgesloten dat er ter plaatse vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn;
- De onderzochte locatie liggen op minder dan 3 kilometer afstand van Natuurnetwerk Drenthe en op meer dan 3 kilometer afstand van een N2000 gebied en de aard van de geplande werkzaamheden is van dien aard dat de kernwaarden van NN Drenthe niet zal worden aangetast;
- De aanvraag voor een ontheffing inzake de Wnb bij Provincie Drenthe is niet noodzakelijk.

Op basis van deze quickscan wordt vrijblijvend het volgende geadviseerd:

Om er voor te zorgen dat de plaatselijk aanwezige rustplaats van een kerkuil wordt verzekerd, wordt het aanbevolen een voorziening te plaatsen in de vorm van een kerkuilenkast. Deze kan het best worden geplaatst in de nok van gebouw 4, zoals besproken met de initiatiefnemer tijdens het veldbezoek. Plaatsing van de kast dient ruim voor aanvang van de sloopwerkzaamheden plaats te vinden. Plaatsing kan waarschijnlijk georganiseerd worden door een plaatselijke werkgroep. Hierover kan contact worden opgenomen met **Regiocoördinator Drenthe Kerkuilenwerkgroep Nederland: Gé Hoogerwerf, Noorderstraat 28, 9524 PD Buinerveen, gehoogerwerfatzonnet.nl, 0599-212913**

Omdat is gebleken dat de onderzochte locatie zeer arm is aan vogelsoorten zoals huismussen, wordt geadviseerd voorzieningen te treffen in de nieuwbouw die ertoe leiden dat deze geschikt wordt voor bewoning door huismussen. Dat kan door middel van middel van plaatsing van vogelvides, zie :

<https://www.monier.nl/producten/daksysteemcomponenten/dakvoet/vogelvide>

en mussenkasten (inbouw) in de gevel. Zie <https://www.vivara.nl/woodstone-mussenkast>.

Tevens wordt geadviseerd om ook voor vleermuizen speciale inbouwkasten te plaatsen. Voorbeelden daarvan zijn te vinden op www.vivarapro.nl

8. Bronvermeldingen

Literatuur:

- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek, 2003. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de KNNV en VZZ i.s.m. Vereniging Natuurmonumenten.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers (red.), 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Drenthe.
- Ministerie van LNV, 2004. Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna.
- SOVON, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels. Nederlands Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en EIS-Nederland, Leiden.
- Twisk, P. *et al*, 2010. Veldgids Europese Zoogdieren. KNNV Uitgeverij en Zoogdierverseniging.

Websites:

- arctis.nl
- raron.nl
- sovon.nl
- synbiosis.alterra.nl
- waarneming.nl
- zoogdierverseniging.nl

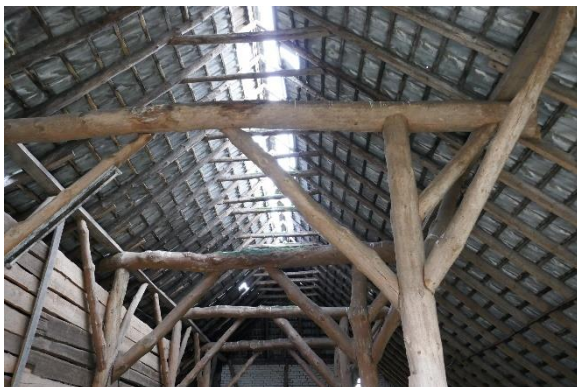
Bijlage 1: Foto-overzicht

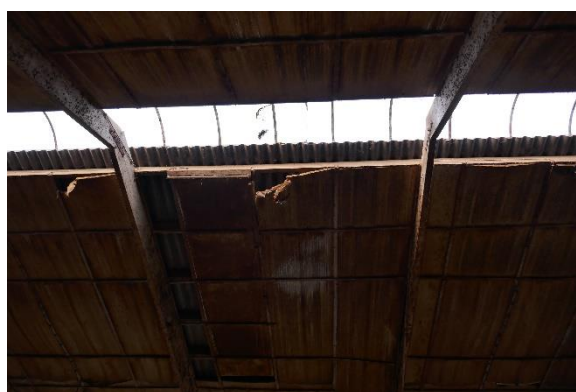
24

Foto's van Gebouw 1

Foto's van Gebouw 2

Foto's van Gebouw 3

Foto's van omgeving en boomgaard

